

93. møde

Mandag den 22. maj 1995 kl. 13.00

Dagsorden

Forespørgsel nr. F 48:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om mangelfulde oplysninger om menneskerettigheds-situationen i forskellige lande og om Pantelic-sagen].

Af Søren Søndergaard (EL) og Anne Baastrup (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 3/5 95. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/5 95).

Den eneste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel nr. F 48:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvilke konsekvenser vil regeringen drage af, at Udenrigsministeriet – bl.a. til brug for asyl-myndighederne – har videregivet mangelfulde oplysninger om menneskerettighedssituationen i forskellige lande, samt af Udenrigsministeriets håndtering af Pantelicsagen?«

Af Søren Søndergaard (EL) og Anne Baastrup (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 3/5 95. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/5 95).

Formanden:

Jeg gør allerede nu opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag om motiveret dagsorden vil blive sat på dagsordenen i morgen, tirsdag den 23. maj.

Begrundelse

Søren Søndergaard (EL):

Borgerkrigen i det tidligere Jugoslavien sendte millioner af mennesker på flugt. Hvert enkelt af dem har sin egen historie at fortælle, sin egen tragedie, men for de fleste var der et fælles træk: Flugten fra etnisk udrensning og opdeling.

Men én gruppe skilte sig ud: dem, der deserterede eller nægtede at gøre tjeneste i den serbi-

ske krigsmaskine, unge mænd fra Serbien, som modigt sagde: Vi har ikke noget udestående med vores venner i Slovenien, i Kroatien og i Bosnien, mænd fra Kosovo, som – præcis som de dansksindede syd for grænsen under Første Verdenskrig – spurgte: Hvorfor skal vi slås for et land, der ikke respekterer vores rettigheder, men undertrykker os med magt.

Præcis hvor mange, som flygtede for at undgå militærtjeneste, ved ingen – 200.000 siger nogle, 300.000 siger andre – men det er hævet over enhver tvivl, at de med deres flugt var med til at begrænse den serbiske hærs operationsmuligheder.

Og hvordan blev de så modtaget i det Vest-europa, som de flygtede til, det Vesteuropa, som højtideligt fordømte netop den serbiske hær for forbrydelser mod menneskeheden?

I Danmark blev døren smækket i. De, som det lykkedes for at komme hertil, har én efter én fået besked om at rejse hjem, for de skal ikke tro, at de er noget, selv om de har vovet pelsen ved at følge vores ord op i handling og har nægtet at gøre tjeneste i en internationalt fordømt krig.

De danske myndigheders holdning har forundret og oprørt mange. En af dem er Arne Skipper, kirurg ved FN's militære styrker i Kroatien og folketingskandidat i Odense for Venstre. Den 5. april skrev han i Berlingske Tidende:

»Vi havde her en god måde, hvorpå Danmark kunne demonstrere, at aggressionen ikke tolereres i Europa i dag. Hvis vi havde givet dem flygtningestatus og dermed en opholdstilladelse, havde vi sendt et signal til Beograd, som Sverige gjorde det over for Amerika under Vietnamkrigen. Serbiske desertører her slås i hvert fald ikke i Bosnien eller i Krajina. Men det kan nås endnu, hr. udenrigsminister,« slutter han sit indlæg.

Ja, det kan nås endnu, og derfor håber jeg, udenrigsministeren og hele regeringen kommer til besindelse og følger de klare opfordringer fra bl.a. UNHCR og Europarådet om at give militærunddragerne beskyttelse, indtil en amnesti-lov er gennemført i Serbien.

En forudsætning for, at denne besindelse kan trænge igennem, er, at der bliver gjort op med den systematiske idyllisering af forholdene for militærunddragere i Serbien, som ikke mindst det danske Udenrigsministerium har stået bag. Vi ved, hvem der har været Udenrigsministeriets centrale kilde til oplysningerne: Den opportunistiske advokat Pantelic, som opstillede i